

**ОСОБЛИВОСТІ РЕАКЦІЇ ІМУННОЇ СИСТЕМИ ПРИ  
ВИРАЗКОВІЙ ХВОРОБІ ШЛУНКУ ТА 12 – ПАЛОЇ КИШКИ,  
ОБУМОВЛЕНИХ ГЕЛІКОБАКТЕРНОЮ ІНФЕКЦІЄЮ**

**І.Б. Паньків**

*Кафедра фізіології ДВНЗ «Тернопільський державний медичний  
університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України»*

Протягом останнього десятиліття вчені з достатньою достовірністю впевнилися, що локальні, регіональні і глобальні екологічні зміни посилюють медичні екологічні проблеми. Неможливість використовувати базові екологічні ресурси (чиста вода в достатній кількості, екологічно чисті продукти харчування тощо), а також вплив факторів ризику (біологічних агентів-мікроорганізмів) викликають порушення імунного захисту людини і розвиток захворювань травної системи, зокрема виразкової хвороби (ВХ) шлунку та 12-палої кишки.

Одним з перспективних напрямків пошуку нових способів впливу на перебіг цих захворювань стали дослідження особливостей реагування імунної системи при даній патології.

Відомо, що гелікобактерна (НР) інфекція, як один з основних чинників розвитку хронічних захворювань шлунково-кишкового тракту викликає зміни в імунній системі людини. У відповідь на інфікування імунна система організму одночасно з місцевою клітинною, активує системну специфічну гуморальну реакцією у вигляді синтезу антитіл різного класу (G, A, M). Нормалізація рівня імуноглобулінів відбувається в період затухання запального процесу, або після ефективно проведеної терапії.

Метою наших досліджень було оцінити стан імунної системи у хворих у період загострення ВХ шлунку та 12-палої кишки.

Показники гуморального імунітету визначали у 61 хворого в період загострення хвороби та порівнювали з показниками 30 пацієнтів контрольної

групи. За результатами обстежень виявлено достовірне ( $p < 0,05$ ) збільшення концентрації імуноглобулінів крові за рахунок IgM ( $2,62 \pm 0,07$  г/л) і IgG ( $16,27 \pm 0,62$  г/л). Величини показників концентрації IgA ( $1,63 \pm 0,02$  г/л) в крові пацієнтів була вищою за контрольні показники, але достовірно не відрізнялися від них ( $p > 0,05$ ).

З метою детального вивчення стану імунної системи хворих на ВХ, було проведено аналіз залежності змін показників імунітету від віку та тривалості захворювання. У пацієнтів старших 41 року, які хворіли ВХ протягом 5 років і більше відмічалася тенденція розвитку вираженої гіперглобулінемії за рахунок підвищення концентрації IgM і IgG.

Одержані нами результати обстеження вказують на підвищення концентрації імуноглобулінів у крові, певну залежність від тривалості захворювання та віку пацієнтів, та підтверджують погляди більшості науковців про безпосередній зв'язок етіопатогенезу ВХ з гелікобактерною інфекцією.